



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **J. H.**, zast. JUDr. Alexandrem Királyem, Ph.D., advokátem, se sídlem Ludvíka Poděště 1883/5, Ostrava, proti žalované: **Slezská univerzita v Opavě**, se sídlem Na Rybníčku 626/1, Opava, zast. JUDr. Tomášem Hulvou, advokátem, se sídlem náměstí Republiky 2/1, Opava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 8. 2014, č. j. 22 A 94/2014 – 8,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 10. 2013 (o žádosti o přezkoumání rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem v akademickém roce 2012/2013) rektor Slezské univerzity v Opavě, na základě ustanovení § 68 odst. 4 a § 58 odst. 8 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, změnil rozhodnutí děkana Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné, Slezské univerzity v Opavě (dále jen „SU OPF v Karviné“), doc. Ing. Pavla Tuleji, Ph.D., o vyměření poplatku spojeného se studiem vydaného pod zn.: OSSZOPF/3464/2013/rs ze dne 01. 03. 2013 následujícím způsobem: u stanoveného poplatku se odkládá termín s úhradou ve lhůtě do 28. 02. 2014; určují se splátky v těchto termínech a výši: 28. 11. 2013 – výše splátky 2.100 Kč, 28. 12. 2013 – výše splátky 2.100 Kč, 28. 01. 2014 – výše splátky 2.100 Kč, 28. 02. 2014 – výše splátky 2.100 Kč.

[2] Žalovaná dne 4. 6. 2014, zn. SU/REK/OSSZ/8359/2014/hš (dále též „napadené rozhodnutí“), vydala opravné rozhodnutí o žádosti o přezkoumání rozhodnutí o vyměření poplatku za studium, kterým změnila původní rozhodnutí ze dne 22. 10. 2013, č. j. SU/REK/OSSZ/12028/2013/jl, a to jen v části odůvodnění a poučení. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí popsala, na kterých vysokých školách a jaké studijní programy žalobce studoval a dospěla k závěru, že celková doba studia žalobce činí 1285 dní, tudíž žalobci okamžikem jeho zápisu do aktuálního studia na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné vznikla poplatková povinnost za překročení doby studia, protože standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok ve smyslu § 58 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysokých školách“), překročil již dne 2. 10. 2012. Z ustanovení § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách žalované přitom vyplývá, že do doby studia v navazujícím magisterském studijním programu se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a současně magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně, přičemž doba souběžného studia více programů se započte pouze jednou. Celková odstudovaná doba pro poplatek za prodlouženou dobu studia se vypočítává jako počet aktivně odstudovaných dnů (nikoli za dny přerušného studia), pro něž se poplatek zjišťuje, a ve všech neúspěšně ukončených studiích do data, ke kterému se výpočet provádí. Nezapočítávají se tedy studia, která byla ukončena úspěšným složením státní zkoušky. Skutečnost, že žalobce v době od 10. 7. 2009 do 4. 9. 2012 řádně absolvoval bakalářské studium na VŠB – TUO není relevantní, protože tato doba se v předmětné věci nezapočetla. Žalovaná proto neshledala důvod pro zrušení rozhodnutí orgánu prvního stupně ani důvod pro prominutí, snížení či odložení splatnosti poplatku za studium z důvodů zvláštního zřetele hodných, na základě tvrzení žalobce, že dosud bezplatně studoval na vysoké škole pouze 4 roky, protože poplatek mu byl vyměřen v souladu se zákonem. V poučení žalovaná vysvětlila, jakým způsobem má žalobce poplatek zaplatit.

[3] Proti napadenému rozhodnutí se žalobce bránil žalobou ze dne 12. 8. 2014, v níž tvrdil, že aniž by proti vyměřovacímu rozhodnutí podal žádost o přezkoumání poté, co o žádosti o přezkoumání bylo pravomocně rozhodnuto, bylo žalovanou vydáno napadené rozhodnutí, které je označeno jako opravné. Vyslovil přesvědčení, že pokud rozhodnutí vzešlo z řízení, které nemělo být vůbec vedeno pro překážku litispendence, jedná se o nezákonné rozhodnutí. Výrok rozhodnutí nadto nemá oporu v zákoně o vysokých školách, protože ten stanoví, že žalovaná rozhoduje na základě žádosti, která však v dané věci nebyla podána. O žádosti o přezkoumání totiž bylo již rozhodnuto, přičemž toto rozhodnutí žalované bylo rovněž napadeno u krajského soudu. Žalovaná nemohla ani postupovat dle § 70 správního řádu, neboť ten lze aplikovat pouze na zjevné omyly, nikoli na změnu vlastního obsahu rozhodnutí, jak se tomu stalo v posuzované věci. Postup žalované rovněž neodpovídá ani institutu uspokojení navrhovatele po podání žaloby dle ustanovení § 62 s. ř. s., neboť žalovaná nejednala v souladu s tímto ustanovením. Žalobce dovozoval, že rektor žalované neměl ani pravomoc vydat napadené rozhodnutí, neboť správní řízení bylo pravomocně skončeno. Žalobce proto navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 20. 8. 2014, č. j. 22 A 94/2014 – 8, žalobu jako nepřipustnou odmítl. V odůvodnění dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je zjevně usnesením, jímž se pouze opravuje odůvodnění a poučení předchozího rozhodnutí; výrok předchozího (opravovaného) rozhodnutí zůstává nedotčen. Pokud tedy došlo

pokračování

postupem dle § 70 správního řádu k opravě jiné části než výroku správního rozhodnutí, dospěla judikatura správních soudů k závěru, že takové opravné usnesení nepodléhá soudnímu přezkumu, neboť se nedotýká práv a povinností účastníka řízení. Opravné usnesení tedy nelze samostatně soudně přezkoumat, může však podléhat kognici soudu v rámci přezkoumání opravovaného rozhodnutí.

[5] Proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 8. 2014, č. j. 22 A 94/2014 – 8, se žalobce (dále též „stěžovatel“) bránil kasační stížností ze dne 14. 9. 2014. V doplnění kasační ze dne 25. 10. 2014 uvedl, že usnesení napadá z důvodu uvedeném v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž poznamenal, že si je vědom toho, že Nejvyšší správní soud se může vyjádřit pouze k tomu, zda krajský soud jeho žalobu správně odmítl. Poukázal však na to, že napadené rozhodnutí je dle svého textu a odkazu na zákon o vysokých školách rozhodnutím, nikoli usnesením, jak nesprávně dovodil krajský soud. Krajský soud tedy nebyl oprávněn překvalifikovat napadené rozhodnutí na usnesení a vyloučit je tak ze soudního přezkumu, zvláště když vydání napadeného rozhodnutí brání překážka *res iudicata*. Nesouhlasil proto se závěrem soudu, že je možné opravné usnesení přezkoumávat v rámci soudního přezkumu jím opravovaného rozhodnutí, neboť by vždy dopředu při podání žaloby proti rozhodnutí muselo být zřejmé, v jakém rozsahu bude žalobou napadené rozhodnutí potenciálně opraveno dalším rozhodnutím, čemuž by musel potencionální žalobce přizpůsobit i svou argumentaci, což je vyloučené. Stěžovatel přitom poukazoval na to, že původní rozhodnutí rovněž napadl žalobou dle § 65 a násl. s. ř. s., avšak pro uplynutí příslušných lhůt nemůže změnit svou původní argumentaci s ohledem na obsah napadeného rozhodnutí, jehož vydání podle jeho názoru navíc bránila překážka *res iudicata*. Soud tedy měl správně postupovat tak, že měl obě řízení spojit a umožnit tak přezkum celého postupu žalované. Stěžovatel vyslovil přesvědčení, že napadené rozhodnutí splňuje všechny materiální znaky rozhodnutí dle § 65 s. ř. s. a mělo být tudíž soudem přezkoumáno. Dovolával se rovněž kasačního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1, písm. c, s. ř. s. neboť podle jeho názoru věc byla rozhodnuta nezákonnými soudci. Věc totiž rozhodoval v rozporu s rozvrhem práce tentýž senát krajského soudu, neboť jeho dvě obdobné žaloby byly projednány tímž senátem ve zcela shodném složení, (byly zapsány jedinému předsedovi senátu) tudíž nebylo dodrženo pravidlo ohledně poměru rozdělení nápadu mezi předsedy tohoto senátu 1:1. Stěžovatel zdůraznil, že žalovaná nemohla postupovat dle ustanovení § 70 správního řádu, protože oprava se může týkat pouze zjevných omylů ohledně údajů, které jsou dostatečně podloženy zjištěními prokazujícími jejich správné znění, což však nebyl posuzovaný případ. Pomocí tohoto ustanovení tak nelze změnit obsah původního rozhodnutí - jak se v posuzované věci stalo - které je nadto též podrobeno soudnímu přezkumu. Pokud je tedy účastníkem řízení soudně napadeno rozhodnutí správního orgánu, které je dodatečně nezákonně opraveno, je podle stěžovatele na místě umožnit přezkum takového opravného rozhodnutí, které však nebylo vydáno v mezích ustanovení § 70 správního řádu. Správní orgán mohl dle stěžovatele postupovat pouze podle ustanovení § 62 s. ř. s. a využít institutu uspokojení navrhovatele; pak by však vydával nové rozhodnutí, kterým by rušil žalobou dříve podané rozhodnutí, nikoliv opravné rozhodnutí o (téže) žádosti. V neposlední řadě poukázal na to, že již ve své žalobě dovozoval, že napadené rozhodnutí je nicotné. Stěžovatel proto navrhoval, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti stěžovatele vyjádřila podáním ze dne 12. 11. 2014, v němž popsala, že napadeným opravným rozhodnutím došlo k opravě původního

rozhodnutí ze dne 22. 10. 2013, a to v části odůvodnění a poučení. Do části obsahující výrok nebylo žádným způsobem zasaženo zůstala tudíž nedotčena, proto není výroková část v samotném opravném rozhodnutí vůbec uvedena. Nebylo proto materiálně zasaženo do práv stěžovatele – nemohl dojít k založení, změně, zrušení nebo závaznému určení práv nebo povinností stěžovatele. Dovožovala, že stěžovatel popírá všeobecně uznávané rozlišování rozhodnutí v materiálním smyslu a rozhodnutí ve formálním smyslu. Napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve formálním smyslu, které je vyloučeno ze soudního přezkumu, neboť jde jen o opravné rozhodnutí, které se stává součástí původního opravovaného rozhodnutí a v jeho rámci je proto i soudně přezkoumatelné. Otázka res iudicata, které se dovolává stěžovatel, nemůže být řešena prostřednictvím správního řádu, neboť v případě postupu podle zákona o vysokých školách se při rozhodování o právech a povinnostech studenta správní řád nepoužije. K údajnému porušení rozvrhu práce žalovaná podotkla, že stěžovatel tuto svou námitku vůbec nekonkretizoval, nadto naplnění postupu podle rozvrhu práce v jiných řízeních nemůže být předmětem tohoto řízení. Vydáním napadeného rozhodnutí nedošlo k zásahu do práv stěžovatele, neboť bylo pouze opraveno odůvodnění původního rozhodnutí tak, aby byly odstraněny některé chyby. To, zda napadeným rozhodnutím došlo k uspokojení stěžovatele dle § 62 s. ř. s., není předmětem tohoto řízení a tato námitka není důvodná. Tato otázka musí být projednána v řízení o původním – opravovaném rozhodnutí. Protože krajský soud správně posoudil otázku přípustnosti soudního přezkumu, nemohl se ani zabývat nicotností napadeného rozhodnutí, neboť tu by mohl nastolit pouze tehdy, pokud by dospěl k závěru o přípustnosti žaloby. Žalovaná proto navrhovala, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a přiznal jí náhradu nákladů řízení.

[7] V replice ze dne 1. 12. 2014 stěžovatel setrval na stanovisku, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť bylo vydáno bez jakéhokoli návrhu stěžovatele, což měl zhodnotit i krajský soud. Stěžovatel vyslovil přesvědčení, že z důvodu uplynutí příslušných lhůt nemůže změnit svou argumentaci uplatněnou v soudním řízení, v němž napadl původní opravované rozhodnutí. Stěžovatel rovněž nesouhlasil s požadavkem žalované na náhradu nákladů řízení, neboť žalovaná by měla být schopna v dané věci vystupovat bez pomoci advokáta.

[8] Žalovaná v duplice ze dne 5. 12. 2014 setrvala na své argumentaci uplatněné v předchozím vyjádření a trvala na svém požadavku, aby jí stěžovatel uhradil náklady soudního řízení, které považovala za účelně vynaložené a odkazovala v tomto směru na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2513/09. Zdůraznila přitom, že kritériem účelnosti právního zastoupení jako takového je možné se zabývat pouze za situace, kdy je účastníkem řízení stát.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[9] Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě vzešlo (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s. způsobující její nepřípustnost.

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

pokračování

Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[11] Stěžovatel ve své kasační stížnosti podřadil důvod podání kasační stížnosti pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., pod který je podřaditelná i námitka zmatečnosti řízení – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98.

[12] Nejvyšší správní soud je v takovém případě – jak správně podotýká stěžovatel - v řízení o kasační stížnosti oprávněn zkoumat pouze to, zda rozhodnutí krajského soudu a důvody, o které se toto odmítavé rozhodnutí opírá, jsou v souladu se zákonem; jeho úkolem není věcně přezkoumávat, zda správní orgány v dané věci pochybily či nikoli. Nejvyšší správní soud tedy zdůrazňuje, že rozsah přezkumu rozhodnutí soudu v řízení o kasační stížnosti je vymezen povahou a obsahem přezkoumávaného rozhodnutí. Jestliže krajský soud žalobu odmítl a věc samu neposuzoval, může Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti pouze přezkoumat, zda krajský soud správně posoudil podmínky pro odmítnutí žaloby, nemůže se však již zabývat námitkami týkajícími se „merita věci“, tedy tím, zda žaloba je důvodná a zda napadené rozhodnutí je nezákonné či nicotné nebo zda jeho vydání bránila překážka res iudicata (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 24/2004 – 49; ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98; či ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 – 65).

[13] Podle ustanovení § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách *„Na rozhodování o právech a povinnostech studenta se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Rozhodnutí musí být vydáno do 30 dnů ode dne přijetí žádosti nebo oznámení předmětné skutečnosti.“* Podle ustanovení § 68 odst. 5 zákona o vysokých školách *„Orgány veřejné vysoké školy nebo její součásti přijmou v návaznosti na rozhodnutí podle odstavce 4 v případě potřeby taková opatření, aby práva studenta byla obnovena a následky, které vadné rozhodnutí způsobilo, byly odstraněny nebo alespoň zmírněny.“* Podle ustanovení § 70 správního řádu *„opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením provede správní orgán, který rozhodnutí vydal. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí, vydá o tom správní orgán opravné rozhodnutí. Prvním úkonem správního orgánu ve věci opravy je vydání tohoto rozhodnutí. Právo podat odvolání proti opravnému usnesení anebo opravnému rozhodnutí má pouze účastník, který jím může být přímo dotčen.“*

[14] K výkladu ustanovení § 70 správního řádu se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 2. 2009, č. j. 1 As 112/2008 – 56, v němž uvedl, že *„Podle § 70 správního řádu opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením provede správní orgán, který rozhodnutí vydal. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí, vydá o tom správní orgán opravné rozhodnutí. Prvním úkonem správního orgánu ve věci opravy je vydání tohoto rozhodnutí. Právo podat odvolání proti opravnému usnesení anebo opravnému rozhodnutí má pouze účastník, který jím může být přímo dotčen. V daném případě se týkala oprava výroku žalobou napadeného rozhodnutí, kterým byla stěžovatelka uznána vinnou spácháním přestupku proti pořádku ve státní správě podle § 21 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona, kterého se dopustila tím, že úmyslně uvedla nesprávný údaj správnímu orgánu – žalovanému – za účelem získání neoprávněné výhody, když 30. 1. 2007 zaslala tomuto správnímu orgánu doplněné odvolání, ke kterému přiložila jako důkaz k prominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání potvrzení o pracovní neschopnosti vystavené na její jméno na dobu od 18. 10. 2006 do 14. 11. 2007, ač ve skutečnosti práce*

neschopnou nebyla. Opravné rozhodnutí změnilo výrok tak, že ten nově vymezil dobu pracovní neschopnosti od 18. 10. 2006 do 14. 11. 2006 (namísto zjevně nesprávného roku 2007). Opravné rozhodnutí vydané podle § 70 správního řádu, kterým se opravují zřejmé nesprávnosti ve výroku rozhodnutí, má hmotněprávní účinky. Nemělo by však mít vliv na práva nabytá v dobré víře, neboť zásahem do textu rozhodnutí nelze měnit jeho obsah, nejedná se o opravný prostředek ani o nové rozhodnutí (Vedral, J. Správní řád. Komentář, BOVA POLYGON, Praha 2006, s. 418, shodně k § 164 o. s. ř. Drápal, L. in Bureš, J., Drápal, L., Krčmář, Z., Mazanec, M. Občanský soudní řád. Komentář. I. díl. 6. vydání, C.H. Beck, Praha 2003, s. 164). Jiné vady rozhodnutí, které nenaplnňují hypotézu § 70 správního řádu, lze napravit jen cestou řádných či mimořádných opravných prostředků, mohou být též předmětem soudního přezkumu. ... Nejvyšší správní soud je toho názoru, že vydání opravného rozhodnutí dle § 70 správního řádu nemá za následek, že by dnem doručení opravného usnesení začala běžet nová lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí, k němuž se vztahuje opravné rozhodnutí. Celá situace se totiž liší od vydání opravného usnesení soudem ve smyslu § 54 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 106 odst. 2 s. ř. s. (k restriktivnímu výkladu těchto ustanovení viz rozsudek NSS ze dne 21. 2. 2007, č. 4 Ans 3/2006 123) právě tím, že vůči opravnému usnesení soudu ve smyslu § 54 odst. 4 s. ř. s. existuje jediný opravný prostředek, a to kasační stížnost, zatímco vůči opravnému usnesení podle § 70 správního řádu lze brojit za podmínek tam uvedených odvoláním ve správním řízení. Smyslem přípustnosti odvolání proti opravnému rozhodnutí podle § 70 správního řádu není poskytnout účastníkovi řízení novou možnost podat opravný prostředek proti původnímu rozhodnutí, ale pouze bránit se proti provedené opravě a jejímu eventuálnímu dopadu na původní rozhodnutí a na právní sféru účastníka řízení.“ V rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009 – 541, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „Institut opravy zřejmých nesprávností v písemném odůvodnění rozhodnutí podle § 70 správního řádu lze aplikovat pouze na zjevné omyly ohledně údajů, které jsou však dostatečně podloženy zjištěními prokazujícími jejich správné znění. S odkazem na toto ustanovení nelze naopak měnit vlastní skutková zjištění či jejich již provedené právní hodnocení, na jejichž základě bylo ve věci rozhodnuto. Není tedy možné, aby se z odkazem na uvedené ustanovení měnil obsah rozhodnutí. Takový postup by nasvědčoval libovůli rozhodování správního orgánu a byl by jednoznačně v rozporu s principem právní jistoty (obdobně viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2003, sp. zn. II. ÚS 237/02, N 38/29 SbNU 327). Tento institut tak umožňuje jen odstraňování chyb, kterých se dopustil správní orgán ve vydaných rozhodnutích, tedy opravy různých méně významných překlepů a zkomolenin, opravy dat a rodných čísel, ale také opravy početních chyb. Opravným rozhodnutím (usnesením) však nemůže dojít ke změně vlastních, opravovaných rozhodnutím stanovených, práv a povinností. Opravným rozhodnutím žalovaného došlo k nápravě zřejmé chyby v psaní, kde ve výrokové části meritorního rozhodnutí žalovaného, v textu: „PHARMOS, a. s. od 15. 2. 2006 do 20. 2. 2006 včetně a od 1. 3. 2006 do 12. 3. 2003 včetně“, bylo označení roku 2003 opraveno na 2006. Tato oprava nijak nezasáhla do smyslu ani obsahu výroku. Předmětná chyba byla patrná na první pohled. Je zřejmé, že při chronologickém popisu jednání žalobce nemohlo datum s nižším letopočtem následovat po datu s letopočtem vyšším. Pokud jde o opravné usnesení žalovaného, je nutno souhlasit se žalobcem, že počet 54 oprav odůvodnění meritorního rozhodnutí žalovaného je i přes přihlédnutí k počtu stran tohoto rozhodnutí (68) poměrně zarážející. Nicméně, po bližším zkoumání jednotlivých chyb je nutno konstatovat, že všechny opravy byly provedeny v souladu se smyslem § 70 správního řádu (viz výše), přičemž žádná z oprav a ani všechny opravy v celku nevedly ke změně materiálního obsahu odůvodnění rozhodnutí. Nedošlo tak k transformaci skutkových ani právních závěrů žalovaného.“

[15] Z obsahu předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalovaná vydala dne 4. 6. 2014, zn. SU/REK/OSSZ/8359/2014/hš, individuální správní akt, který

pokračování

nazvala jako opravné rozhodnutí o žádosti o přezkoumání rozhodnutí o vyměření poplatku za studium, jež vydala na základě ustanovení § 68 odst. 4 a § 58 odst. 8 zákona o vysokých školách, jímž změnila původní rozhodnutí ze dne 22. 10. 2013, a to v části odůvodnění a poučení, které upravila způsobem uvedeným v napadeném rozhodnutí.

[16] Nejvyšší správní soud nesdílí výtky stěžovatele, že krajský soud nesprávně vyhodnotil obsah a charakter napadeného rozhodnutí jakožto usnesení, jímž se pouze opravuje odůvodnění a poučení rozhodnutí předchozího. Byť napadené rozhodnutí bylo skutečně žalovanou označeno jako rozhodnutí, nic to nemění na tom, že se z hlediska jeho obsahu jedná o „opravné rozhodnutí“, kterým se opravuje, či pro úplnost doplňuje, odůvodnění a poučení předchozího rozhodnutí, tedy že se jedná o akt, který je svým charakterem obdobný opravnému usnesení dle ustanovení § 70 správního řádu. Samotný výrok opravovaného rozhodnutí ze dne 20. 10. 2013 zůstal touto opravou nedotčen. S ohledem na to, že podle ustanovení § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách není možné v případě rozhodování o právech a povinnostech studenta postupovat dle obecných předpisů o správním řízení, tj. dle správního řádu, tudíž žalovaná nemohla vydat akt předvídaný ustanovením § 70 správního řádu, kterým je v případě opravy odůvodnění a poučení, opravné usnesení, mohla vydat pouze akt předvídaný zákonem o vysokých školách, kterým je pouze rozhodnutí.

[17] Na základě samotného faktu, že zákon o vysokých školách neobsahuje výslovnou úpravu opravného rozhodnutí či opravného usnesení, jak ji zná správní řád, ačkoli podle ustanovení § 68 odst. 5 zákona o vysokých školách argumentem a maiore ad minus je žalovaná k takovému postupu oprávněna, nelze dovodit, že v případě vydání „opravného rozhodnutí“ je vedeno další, nové správní řízení, jak dovozuje stěžovatel, neboť „opravné rozhodnutí“ se vztahuje k původnímu opravovanému rozhodnutí, stává se jeho součástí.

[18] Ačkoli tedy napadené rozhodnutí bylo vydáno a označeno jako rozhodnutí, nic to podle názoru Nejvyššího správního soudu nemění na tom, že se materiálně jedná o akt, který je svým obsahem a významem totožný s opravným usnesením ve smyslu § 70 správního řádu, tudíž je na místě aplikovat i příslušné závěry ohledně možnosti soudního přezkumu vztahující se k tomuto právnímu institutu. Výše citovaná judikatura přitom dospěla k závěru, že vydáním opravného usnesení nepočíná běžet nová lhůta pro podání žaloby proti opravovanému rozhodnutí, proti němuž se stěžovatel měl bránit samostatnou žalobou.

[19] Tu však přitom - dle svého vlastního tvrzení - stěžovatel podal a věc je nyní vedena u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 A 3/2014, přičemž bude na krajském soudu, aby v tomto řízení byla přezkoumána správnost výroku opravovaného rozhodnutí, tj. vlastní povinnosti stěžovatele zaplatit poplatek za studium. Je to totiž právě výrok rozhodnutí, který nabývá právní moci a kterým se zasahuje do práv a povinností účastníků řízení; ve vztahu k němu je tudíž nutné zkoumat zákonnost aktů správního orgánu.

[20] Je tedy třeba znovu připomenout, že opravným rozhodnutím nemůže být žádným způsobem zasahováno do posouzení věci samé, tj. povinnosti stěžovatele zaplatit poplatek za studium, a následná pouhá oprava odůvodnění meritorního rozhodnutí tak nemůže být k újmě účastníků řízení před správními soudy. Ostatně proti zřejmé nesprávnosti v rozhodnutí správního orgánu totiž není namístě bránit se žalobou, nýbrž mnohem spíše

návrhem na vydání opravného rozhodnutí (usnesení), učiněným u příslušného správního orgánu.

[21] V případě vydání „opravného rozhodnutí“, kterým se mění pouze odůvodnění a poučení v opravovaném rozhodnutí, je třeba připustit přezkum takové opravy právě v řízení, v němž je přezkoumáváno opravované rozhodnutí, neboť právě s tímto rozhodnutím je opravné rozhodnutí nedílně spjato. To, zda výrok opravovaného rozhodnutí i s ohledem na provedenou opravu obстоjí, je na místě posoudit v soudním řízení, v němž bylo napadeno původní rozhodnutí a kde k tomu bude mít správní soud veškeré podklady.

[22] Nejvyšší správní soud rovněž přihlíží k důsledkům, k nimž by vedlo připuštění samostatného přezkumu původního a opravného rozhodnutí. V případě opravného rozhodnutí, které by opravovalo pouze odůvodnění a poučení původního rozhodnutí, by samostatný přezkum byl fakticky vyloučen, neboť samotné opravné rozhodnutí postrádá meritorní výrok (zde vlastní povinnost stěžovatele zaplatit poplatek za studium) a má smysl a význam pouze ve vztahu k původnímu rozhodnutí. V případě původního rozhodnutí by bylo oběma stranám zjevné, že je v něm obsažena vada, která vedla k vydání opravného rozhodnutí, tudíž nepřipuštění jeho přezkumu spolu s tímto opravným rozhodnutím by bylo ryze umělé, zvláště když správní orgány na tyto akty nahlízejí jako na spojené a provázané.

[23] Pokud by byla striktně držena zásada oddělitelnosti obou těchto aktů a jejich samostatného soudního přezkumu, není vyloučeno, aby v takovém případě byl jeden z nich správním soudem zrušen, a to ačkoli v případě zrušení samotného původního rozhodnutí by opravné rozhodnutí zůstalo „ve vzduchoprázdnu“ a postrádalo by pak smysl. Nebyla by rovněž vyloučena zcela absurdní situace, kdy by původní rozhodnutí bylo zrušeno z důvodu, že obsahuje zjevnou nesprávnost, která by zakládala důvod pro vydání opravného rozhodnutí, přičemž by ale soud nezohlednil jeho pozdější faktické vydání po lhůtě dle § 72 odst. 1 s. ř. s., a kdy by následně bylo zrušeno i toto opravné rozhodnutí s argumentem, že neexistuje „původní rozhodnutí, které opravuje“, přičemž by správní orgán byl de facto donucen vydat nové rozhodnutí, jehož obsah by byl totožný s původním obsahem původního opravovaného rozhodnutí ve znění opravného rozhodnutí.

[24] Ostatně stěžovatel ve svém důsledku požaduje to, k čemu rovněž dospívá i Nejvyšší správní soud, neboť argumentuje tím, že opravné rozhodnutí má být správním soudem projednáno spolu s původním rozhodnutím, ovšem nesprávně dovozuje, že je nutné podat dvě samostatné žaloby, přičemž správní soud je následně má spojit do jednoho řízení, neboť se jedná o skutkově a právně související věci. S tímto závěrem, tj. že se jedná o související věci, přitom Nejvyšší správní soud souhlasí, neshledává však důvod pro to, aby bylo nutné podat samostatnou žalobu proti opravnému rozhodnutí, které opravuje pouze odůvodnění a poučení původního rozhodnutí, přičemž by následně tato žaloba měla být spojena s žalobou směřující proti opravovanému rozhodnutí.

[25] Argumentace stěžovatele ohledně porušení § 62 s. ř. s. není na místě, neboť je zjevné, že žalovaná podle tohoto ustanovení nepostupovala, neboť se nesnažila uspokojit stěžovatele a odklidit původní rozhodnutí týkající se povinnosti stěžovatele zaplatit poplatek za studium, nýbrž vydala opravné rozhodnutí. Nemohlo proto dojít

pokračování

k nedodržení postupu předvídaného citovaným ustanovením soudního řádu správního – srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 7. 2010, č. j. 3 Ads 148/2008 - 70.

[26] K namítanému nesprávnému složení senátu Krajského soudu v Ostravě Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel inicioval třemi samostatnými správními žalobami 3 soudní řízení, která jsou u Krajského soudu v Ostravě vedena pod navazujícími spisovými značkami: 22 A 94/2014 (usnesení vydané v tomto řízení je předmětem tohoto kasačního přezkumu), 22 A 95/2014 a 22 A 96/2014, přičemž Nejvyšší správní soud nezjistil porušení Rozvrhu práce Krajského soudu v Ostravě pro rok 2014 (dostupný na webových stránkách www.justice.cz) ve znění změny č. 9 účinné od 1. 8. 2014, neboť věci byly správně zařazeny senátu č. 22 A. Nejvyšší správní soud přitom ověřil, že poměr věcí napadlých v tomto senátu mezi jeho předsedy činil k rozhodnému datu 1:5, nikoli 1:1, neboť k žádné takové změně rozvrhu práce nedošlo, navrhovaná změna rozvrhu práce nebyla totiž schválena. Věci tudíž byly nadále přidělovány v poměru 1:5 mezi řídicího předsedu senátu JUDr. Jiřího Gottwalda a jeho zástupkyni JUDr. Moniku Javorovou. Bylo tedy zcela v souladu s rozvrhem práce, pokud předsedkyni senátu Monice Javorové byly přiděleny tři po sobě napadlé věci z celkových pěti. Poměr, kterého se stěžovatele dovolává, se sice objevil na stránkách Krajského soudu v Ostravě, došlo k tomu však omylem, neboť ve skutečnosti žádné takové změně nedošlo, jak bylo vysvětleno výše.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[27] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného usnesení Krajského soudu v Ostravě k závěru, že nebyl naplněn tvrzený důvod podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[28] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalované náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, proto jí Nejvyšší správní soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal. Ačkoli žalovaná požadovala, aby ji bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení z toho důvodu, že byla účelně zastoupena advokátem, Nejvyšší správní soud uvádí, že na žalované straně vystupuje orgán veřejné správy, který je vybaven příslušnými organizačními složkami, přičemž součástí jeho běžné agendy je i vystupování před správními soudy, tudíž není možné přenášet jeho náklady, které jsou z povahy věci součástí jeho běžné agendy, na protistranu sporu. Žalovanou citovaná judikatura Ústavního soudu se týkala řízení před civilními soudy, a proto není bezprostředně aplikovatelná na řízení před správními soudy, kde z povahy věci na straně žalované vystupují zcela jiné subjekty.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nej**sou opravné prostředky přípustné.

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu